

Geen extremen in de fokkerij

Tekst Fredie van Dijk, Foto's Theo Janssen

Onderweg naar mijn bestemming zijn de boerenwerkzaamheden op het land her en der losgebarsten. Eindelijk kan er op meerdere percelen gewerkt worden aan de voorbereidingen voor de nieuwe oogst dit jaar. Inmiddels is het al in de maand mei en voor deze tijd ongebruikelijk dat er nog geploegd en gezaaid moet worden. Om al die activiteiten te zien maakt de reis naar het zuidoosten van Drenthe aangenaam. Aangekomen in Dalerpeel is mijn bestemming het bedrijf van Johan van der Veen.

Sinds 1994 woont Johan van der Veen (60) op de boerderij welke oorspronkelijk het ouderlijk huis is van zijn vrouw Sylvia (59). Het gezin bestaat verder uit de vijf kinderen Daniek, Mark, Esmé en de tweeling Bram en Stan. Twee kinderen wonen nog thuis op de boerderij.

Start

Toen de melkkoeien weggingen waren er kruislingen op de boerderij. Johan: "Binnen twee jaar zijn alle kruislingen verkocht en kwamen er zuivere Blondes. Dat ging dan zo dat je twee kruislingen verkocht en er één Blonde voor terug kon kopen. Ik kom zelf niet van de boerderij maar mijn oom had een klein boerderijtje en daar was ik destijds altijd te vinden. Zo is de interesse voor vee ontstaan." De nieuw gekochte Blonde d'Aquitaines waren volledige stamboekdieren en kwamen van de Klenckehoeve. Bewust werden er stamboekdieren gekocht om goed vee op stal te hebben. "Ik hou niet van half werk en wil ook weten wat ik in de stal heb en daarom laat ik ook jaarlijks onze dieren beoordelen en inschrijven door de stamboekinspecteur. Dit doe ik al zeker 20 jaar."

Ieder jaar worden er negen kalveren geboren

De veestapel bestaat uit zo'n kleine 25 dieren en ieder jaar worden er negen kalveren geboren. Voor het bedrijf is 9ha grasland beschikbaar. Een fokstier is niet te vinden tussen de koeien. Alles wordt geïnsemineerd. Johan: "Ik doe eigenlijk alles samen met mijn vrouw en zij wil uit veiligheid absoluut geen stier op het bedrijf. We doen dus alles met KI en dat bevalt goed. Enige jaren geleden hebben we nog wel een fokstier bij de koeien gehad en dat was wel een rustige stier maar later bleek dat er te weinig melk onder de dochters zat en om een stier te kopen waarvan al veel van bekend is wat betreft vererving dan zit je toch al met redelijk oude stier."

Fokkerij

In het verleden zijn in de fokkerij o.a. de stieren Oulou, Orion en Fallou ingezet. Van der Veen houdt van grote ruime koeien en een extreme bespiering vindt de fokker niet nodig. "Ik kies dan bewust voor stieren die niet onder 105 scoren voor ontwikkeling en geen groei beneden de 100. Ik heb het dan over de cijfers op 18 maanden zoals de Franse KI ze publiceert."

Voor de pinken wordt wel bewust een pinkenstier gebruikt. Op dit moment zijn er nakomelingen van of worden gebruikt in de fokkerij Largo, Ipod, Edison, Jabu en Magic. Johan: "Largo is een echte pinkenstier door zijn makkelijke geboortes, Ipod

heeft goede cijfers voor melk en vruchtbaarheid en ik heb er nu een 2-jarige vaars van ingeschreven met AV87. Jabu heb ik op een koe van Fromant gebruikt en dat heeft de beste vaars Tess AV88 opgeleverd. Jabu is bij mij geen pinkenstier. Ook Edison is gebruikt. Hij geeft grote kalveren maar geen problemen bij de geboorte. Verder is er nog een mooi pink van Magic."

Recenter is Nougat gebruikt. De stier heeft een cijfer voor geboorte van 105. Ook allrounder Nekety is ingezet. Wat betreft cijfermateriaal van stieren moet je erg goed je best doen om iets concreets te vinden laat van der Veen weten. Vergeleken met vroeger is er wel meer beschikbaar door de komst van het internet. Op foto's en filmpjes zijn de KI stieren en nakomelingen te zien. "Ik kijk uit naar de stierenverslagen in ons stamboekblad de Blonde voor nog meer informatie."

Een koe die goed in de fokkerijfilosofie van Johan van der Veen past is Oulou-dochter Carmen. Op 17-jarige leeftijd is ze vorig jaar afgevoerd. "Het was een beste complete koe. En een schofthoogte van 1.52m. Een probleemloze koe met een goed karakter, elk jaar een kalf, vruchtbaar en melk eronder, 14 kalveren heeft ze gebracht." Haar dochter Noor v.Evian ingeschreven met AV87 is de opvolgster van Carmen, zij is nu voor mij het ideale plaatje. Een ruime koe met een prettig

karakter volgens de fokker. "Ik ga niet voor extremen in de fokkerij en deze dieren passen daarbij."

Zoals al genoemd worden de dieren ingeschreven in het stamboek. Het huidige gemiddelde voor AV van de 10 ingeschreven dieren is bijna 87. Naar de keuring met een of meerdere dieren gaat van der Veen niet. Voor mij is dat allemaal te veel gedoe, laat de fokker desgevraagd weten. Wel worden de kalveren regelmatig vastgezet om ze op te voeren en op deze manier volgt er ook een selectie op karakter. Ook als pink worden ze een poosje vastgezet in de aanbindstal. Zeker nu dieren in de winterdag in een potstal worden gehuisvest.

"Ik vind de cijfers van de hoornloze stieren nog niet goed genoeg ..."

Huisvesting

De genoemde potstal is in 2013 aangepast. Voorheen was het een aanbindstal en sinds 2013 dus een potstal met een vlakke dichte vloer aan het voerhek. "Elke avond maken we de vlakke vloer schoon," laat Johan weten. De pot wordt één keer per jaar leeg gehaald. De drie hokken zijn 14m diep en 4 à 5m breed. De bouw van de stal is zelf gedaan met hulp van vrienden en familie. Ook de in 2017 gebouwde kapschuur is zelf gebouwd. Hierin hebben de Blondes de beschikking over twee ruime hokken met een diepte van 10m. Deze pot wordt tweemaal per jaar uitgemest. Vanuit deze stal kunnen de koeien makkelijk in de wei en bij minder goed weer ook even onder dak. Eventueel bijvoeren kan dan ook gemakkelijk. De kalveren krijgen standaard brok gevoerd. Eerst 'smulmix' en daarna pensstart. Aan de koeien wordt in de stalperiode graskuil gevoerd met een klein beetje mais. Ook is er de beschikking voor de koeien van mineralen met in het voorjaar vruchtbaarheidsmineralen.

Niet alleen de stallen zijn in eigen beheer gebouwd ook alle andere werk op het bedrijf wordt zelf gedaan. "Alleen mest uitrijden doet de loonwerker," voegt Johan eraan toe. Voor het gras inkuilen wordt een oude opraapwagen gebruikt die nog goed functioneert. Met hulp van de broer van Johan en zoon komt alles goed in de kuil. Johan: "De oude opraapwagen heeft weinig gekost en zo houden we de onkosten een beetje in de hand."

We doen alles met KI en dat bevalt goed

Noor v. Evian

meestal 30 maar dit wordt teruggebracht naar 20 stuks. "Dat gebèl van de schapen op stal als ze je zien daar hebben we een beetje genoeg van."

Blondes

Om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen in de fokkerij van de Blondes bezoekt Johan van der Veen elk jaar de keuringen. "Ik probeer dan toch te vergelijken met mijn dieren thuis." Verder worden de bedrijfsverslagen in de Blonde graag gelezen. De veilingen worden maar zelden bezocht. Wel nog in het begin van de veilingen toen het nog in Uithuizermeeden was bij Kees Dekker, voegt Johan toe. "Ook in Toldijk ben ik geweest."

Door de fokkerij goed te volgen is er altijd gekozen voor Blondes met een 'bruine' kleur, laat van der Veen weten. "Zo heb ik destijds bijvoorbeeld Ogre nooit gebruikt. De stier vond ik echt veel te wit. Het moet wel blond zijn." Ook het gebruik

van hoornloze stieren is nu nog niet aan de orde. "Ik vind de cijfers van de hoornloze stieren nog niet goed genoeg en de stieren zelf zijn ook minder. De kalveren die geboren worden op het bedrijf worden niet onthoofd maar bij de oudere koeien wordt soms een deel van de hoorn afgezaagd zodat wel een stomp over blijft. "Dit is erg handig wanneer er een touw omheen moet," voegt Johan toe.

De meeste dieren die het bedrijf verlaten gaan weg voor de mesterij. De broutards en koeien worden naar tevredenheid afgenomen door de Vleesvee Integratie Twente. Soms wordt er wel vrouwelijk vee verkocht voor de fokkerij. "Die zet ik dan op Marktplaats, laat Johan weten. De juiste prijs van een fokdier bepalen vind ik dan wel weer lastig. De onbekendheid van mijn dieren bepaalt toch vaak de prijs. Als je in de picture

Tess v. Jabou

staat op de keuring is dat misschien wat makkelijker maar een andere kant is dat ook niet iedereen wil investeren in goed fokmateriaal."

Toekomst

Met het afschaffen van de derogatie zal de opbrengst van het ruwvoer wel steeds minder worden maar minder Blondes houden staat bij fokker van der Veen niet in de agenda. "We hebben beide ook nog een baan buiten de deur en sinds enige tijd werk ik vier dagen in plaats van vijf bij mijn werkgever de Milieustraat in Hoozevee. Dus nu ook iets meer tijd voor het werk thuis. De stallen hebben we nu mooi voor elkaar en ook ik ben toch lichtelijk besmet met het 'blondevirus'. Er blijven hier Blondes!

Olivia v. Fromant

Naast de koeien zijn er ook nog Swifter schapen op het bedrijf. "Dit jaar had ik een gemiddelde worp van drie lammeren per ooi en dat is veel. Ze lammeren makkelijk en veel lammeren." De schapen staan in de winter op stal en lammeren in januari. Je moet ze dan wel goed voeren geeft Johan aan en met het steeds minder mogen bemesten van het grasland wordt het ruwvoer eigenlijk te schraal voor de schapen. Het vroeg aflammeren heeft als voordeel dat bij verkoop de prijzen goed zijn. De goede zorg voor de schapen is mede het werk voor Sylvia. "Zij kan goed verlossen," meldt Johan met gepaste trots. Het aantal ooiën wordt wel een beetje afgeschaald. Er waren er

"De onbekendheid van mijn dieren bepaald toch vaak de prijs"

LUTKE VELDHUIS B.V.

inkoop van Blonde d'Aquitaine

VOOR ONZE MESTERS ZOEKEN WIJ:

- LUXE BLONDE STIERTJES (ZOWEL ZUIGERS ALS AFGEWEND)
- MAGERE BLONDE KOEIEN
- OUDERE BLONDE (DEK)STIEREN VOOR DE MESTERIJ

VOOR DE FOKKERIJ ZOEKEN WIJ

- GEHELE BLONDE VEESTAPELS

WEESELVELDWEG 31
7597 LJ SAASVELD
WWW.VITWENTE.NL

RENÉ ZANDBELT
TEL. 06-54260950
R.ZANDBELT@VITWENTE.NL

GERARD VAN KOOLWIJK
TEL. 06-51330035
G.VANKOOLWIJK@VITWENTE.NL

